

Ku »Druhému československému sjezdu právníckému v Brně«. Před nedávnou dobou byly uveřejněny v tomto časopise otázky, které jednotlivými sekcemi sjezdovými byly zvoleny za témata, tvořící předmět jednání: právníckého sjezdu. Finančněprávní sekce zvolila tato témata:

1. Jednotná kodifikace právních norem o finančním hospodářství státu. —

2. Úprava studia finančního práva československého na právníckých fakultách.

3. Pokud nynější zákonodárství resp. organizace finanční správy poskytuje záruku za naprosto objektivní výkon soudnictví ve věcech finančních a v jakém směru bylo by po této stránce třeba nápravy.

4. Pojem výnosu s hlediska vědeckého a jeho význam v soustavě přímých daní.

Význam vědeckého rozboru těchto otázek jest zajisté jak po stránce teoretické tak i po stránce praktické velmi značný, neboť tento rozbor může v budoucnosti býti podkladem pro reformu různých finančněprávních norem, po příp. i celého berního systému a finančněprávního řízení Československé republiky. Jest tudíž žádoucí, aby právníci všech kategorií a povolání (která souvisejí s otázkami finančněprávními), účastnili se písemných prací o jednotlivých tématech, aby tak byl získán pro jednání základ co nejširší a všestranný.

Abychom informovali ty, kdož by chtěli účasti se písemnými příspěvky o rozsahu otázek, dovolujeme si sdělit toto:

Rozsah otázky druhé a čtvrté jest vyčerpán názvy a netřeba dalších vysvětlivek. Jinak při otázce první a třetí:

Otázka první: Tuto kodifikaci si představujeme jako jednotný zákon, jenž by upravoval nejen to, co jest společným všem dávkám bez ohledu na jejich speciální druh, tedy všem daním i poplatkům ve smyslu nynějších poplatkových právních norem jako jest: pojem dávky, berní povinnost, zásady osvobození, placení, poshovění a uvěření dávek, ručení, zásady zjištění daňového podkladu, ocenění předmětů k účelům vyměření dávky, platební příkaz a jeho význam, opravné řízení, vrácení dávky, sleva a prominutí dávky, promlčení, následky neplnění finančněprávních povinností, exekuce a pod., nýbrž i ustanovení, jež se týkají úvěrového státu (ho hospodářství a organizace finančních úřadů (tato snad v souvislosti se žurním zřízením).

Tato otázka má ovšem v prvé řadě na zřeteli celkový systém; připouští a doporučuje se však pojednati o jednotlivých jejích částech na př. o podkladě ku vyměření daně (ocenění k účelům daňovým), o ručení, o organizaci finanční správy (zejména vzhledem ku žurnímu zřízení), o právních předpisech týkajících se státního úvěru nebo rozpočtu, kontroly finančního hospodářství a pod.

Pod »soudnictvím ve věcech finančních« není míněno snad pouze řízení u důchodkových trestních soudů nebo trestních senátů pro přímé daně, nýbrž vůbec veškeré rozhodování ve věcech finančních, zejména také opravné řízení a rozhodování o žádostech stran za přiznání různých výhod a úlev, na něž strana činí nárok zákonem zaručovaný.

Možno tedy roztríditi řízení to ve tři skupiny:

1. Na trestní případy spadající v obor trestního zákona důchodkového.
2. Na řízení v záležitostech přímých daní upravené zákonem ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z. s dodatky; při tom jest opět rozlišovati řízení ve věcech trestních (pátá hlava uvedeného zákona), a řízení ve věcech netrestních, tu pak opět podle toho, děje-li se vyřizování v komisích anebo bez nich.
3. Na řízení v záležitostech daní nepřímých, poplatků a daně z obohacení po příp. jiných daní. Při těchto právě asi nejvíce by byla oprávněna námitka, že zde erár dává (až, na trestní případy, o nichž rozhodují důchodkové soudy) rozhodovati svými vlastními orgány správními ve věcech vlastních a že jest právě zde nejméně záruky pro nepředpojaté rozhodování. —

Bylo by ovšem vítáno, kdyby alespoň hlavní zásady, týkající se celého rozsahu tohoto thematicu, byly uvedeny v jistý systém; avšak ani tu není třeba zabývat se celým souborem této otázky, nýbrž stačí i příspěvky pro jakoukoliv její část.

Kdo by chtěl další inřmace, nechť se obrátí na podepsaného jednatele sekce, jemuž též dlužno zaslati práce do 31. prosince 1924.

Jan C a h a,

profesor české techniky v Brně, jednatel finančněprávní sekce.